

Таким образом, передачи организаций эфирного или кабельного вещания, являющиеся объектами смежных прав, не могут ассимилироваться с аудиовизуальными произведениями, охраняемыми авторским правом.

Для того, чтобы более точно уяснить, что собой представляют передачи организаций эфирного и кабельного вещания необходимо обратиться к определению данного понятия, которое содержится в статье 4 Закон Республики Беларусь «Об авторском праве и смежных правах». Так, анализируя данное определение, можно отметить, что оно не дает однозначного представления о передаче как результате интеллектуальной деятельности в смысле статьи 980 Гражданского Кодекса Республики Беларусь вследствие употребления компиляции определений двух других терминов — «передачи в эфир» и «передачи по кабелю», что приводит к расхождению мнений ученых и практиков относительно трактовки определения данного объекта. А именно некоторые ученые передачу рассматривают как процесс, в результате которого сигналы передаются потребителю (трансляция), другие - как содержание, а именно совокупность звуков и (или) изображений; третьи - как совокупность сигналов, несущих содержание».

Таким образом, для эффективного правопонимания и правоприменения, а также недопустимости ассимиляции передачи организации вещания с аудиовизуальными произведениями, требуется усовершенствовать законодательство Республики Беларусь в части определения понятия передач организаций эфирного и кабельного вещания, а именно более четко закрепить объект охраны смежных прав организаций эфирного или кабельного вещания, в качестве которого выступает передаваемый сигнал.

Уфімцева Ольга Юріївна

Кандидат технічних наук, доцент

Державний вищий навчальний заклад

«Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

РОЗРОБКА МЕТОДИКИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ ОСВІТИ

Актуальність роботи. Створення та впровадження системи електронної освіти (е-освіти) потребує економічного обґрунтування, в основу якого необхідно покласти принцип ефективності як раціональне співвідношення між витратами на створення системи та цільовими ефектами, досягнутими завдяки її функціонуванню.

Мета роботи – систематизувати фактори, використовувані при вимірюванні результативності та ефективності впровадження е-освіти;

Економічний аспект функціонування інформаційної економіки проведено в роботах Гарашук О. В., Куценка В. І., Когаловського М. Р., Парінова С. І. [2, 4]. Впровадження інформаційно-комунікативних технологій в системі освіти розглядаються у роботах Бикова В. Ю., Гуревича Р. С., Козяра М. М. [1, 3]. Але, проблема вартісної невизначеності інформації приводить до недооцінки позитивних зовнішніх ефектів, що виникають у сфері інформаційної економіки. Віддаючи пріоритет вартісним показникам неможна не враховувати досягнення, які мають якісний характер.

Оцінка ефективності впровадження системи е-освіти ускладнюється тим, що отримані переваги не завжди можуть бути виміряні у грошовому вираженні, та адекватно оцінені наслідки інтеграції навчального закладу в сферу міжнародної освітньої діяльності.

Підхід до оцінки діяльності в інформаційній сфері можна розглянути на прикладі оцінки ефективності впровадження електронного уряду, яка проводиться шляхом вимірювання ступеню покращення показників діяльності об'єктів впливу е-врядування. Дані щодо результатів впровадження е-уряду у ЄС [5], як приклад розрахунку можливих зисків, включають відсоткове значення покращення певних показників.

За таким же підходом можна сформулювати зиски від впровадження електронної освіти, та розробити відповідні відносні показники на основі даних, щодо витрат, які існують сьогодні по кожному з перелічених складових. Система оцінки за допомогою відносних показників може бути застосована при виведенні загального комплексного показника економічної ефективності реалізації програм е-освіти.

Для оцінки ефективності впровадження системи електронної освіти треба систематизувати загальні витрати та зиски (рис. 1).

Витрати	Зиски	
	Кількісні	Якісні
- створення законодавчої бази та підтримки	- підвищення доходів за рахунок збільшення кількості студентів	- переваги, обумовлені експерентною («піонерною») стратегією
- обладнання приміщень та проведення комунікацій	- скорочення адміністративних витрат на диспетчирізацію	- підвищення престижу ВНЗ
- закупка обладнання та поширення Інтернет-мережі	- можливість отримати міжнародні гранти	- покращення суспільного добробуту через просування досвіду впровадження ІКТ
- заробітна плата ІТ спеціалістів	- скорочення транспортних, поштових та інших комунікативних витрат	- прозорість системи освіти що дозволяє: унеможливити корупцію, виключити зневажливе ставлення до навчання з боку викладачів, контролювати процес навчання з боку батьків, підвищити довіру інвесторів
- придбання програмного продукту, патентів, ліцензій		- підтримка конкуренції, забезпечення чесної конкуренції
- користування зовнішніми сервісами (у т.ч. «хмарними»)		- скорочення часу на звітність та диспетчирізацію
- кваліфікаційна підготовка робітників		- активізація зворотного зв'язку між викладачами та студентами
- витрати на адміністрування сайтів		
- створення центрів для проведення контролю та територіальних пунктів доступу		

Рис. 1. Систематизація витрат та зисків від впровадження системи е-освіти

Наведений на рис. 1 перелік витрат і зисків показує, що процес оцінки економічної ефективності створення системи е-освіти значно ускладнюється завдяки наявності якісних зисків. Але перелік цих зисків треба брати до уваги при прийнятті рішення щодо створення системи електронного навчання.

Впровадження системи електронної освіти потребує розробки комплексної оцінки ефективності на основі систематизованих в роботі факторів та запропонованого підходу до вимірювання якісних показників ефективності.

Список використаних джерел

1. Биков В. Ю. Інноваційний розвиток засобів і технологій систем відкритої освіти / В. Ю. Биков // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: 36. наук. праць. – 2012. – Вип. 29. – С.32-40.
2. Гарашук О. В., Куценко В. І. Вища освіта України: траєкторія підвищення її якості / О. В. Гарашук, В. І. Куценко // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2015. – №819. – С. 381-390.
3. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю., Козяр М. М. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті майбутніх фахівців: монографія. 2-е видання / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, М. М. Козяр; за ред. Гуревича Р. С. – Львів: Вид-во ЛДУ БЖД, 2015. – 380 с.
4. Коголовский М. Р., Неволин И. В., Паринов С. И. Развитие научных коммуникаций как условие модернизации оценки научной результативности / М. Р. Коголовский, И. В. Неволин, С. И. Паринов // Epistemology & Philosophy of Science. – 2017. – №1. – Т.51. – С. 188-205.
5. KOF Index of Globalization. – Режим доступу: <http://globalization.kof.ethz.ch>. – Заголовок з екрану. – Мова англ.